1844. Nº. 58.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 11 NOVEMBER.

De Courant wordt driemaal in de week uitgegeven, des Maandags, Woensdags en Vrijdags. De Maandagsche Courant wordt, uit hoofde van den Zondag, Zaturdag avond verkrijgbaar gesteld, en de Advertentiën voor dat nommer worden Zaturdag vóór drie ure verwacht.

De prijs van deze Courant is ƒ3.— voor de 3 maanden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 9 November.

Voor de weduwe is nog ontvangen van B ƒ 2.

— Eene vriendelijke en kundige hand deelt ons het volgende mede:

Het *Handelsblad* van den 8sten dezer meldt, uit Brussel van den 6den, dat aldaar bij een handelaar in oudheden zijn ontdekt één en twintig koperen platen, voorstellende eene galerij van portretten der Prinsen van Nassau. Dit berigt bevat voorts verscheidene onnauwkeurigheden. De verzameling begint met Prins Willem I en eindigt met Prins Willem V: ze stellen dus eigenlijk niet de Prinsen of Vorsten van Nassau, maar de Prinsen van Oranje-Nassau voor. Daarbij zijn ook niet alleen het meerderdeel, maar *alle* derzelver gemalinnen, uitgezonderd de eerste en derde gemalin van den grondlegger der Nederlandsche vrijheid. Zij zijn gevolgd naar schilderijen niet van Mierevelt alleen, maar ook van Moro, Honthorst, Wyssing, Netscher, Quiter, Accama, Sanders, Pothoven, Misard en Haag; en gegraveerd niet door Houbraken en Tanjé, maar door den eerstgemelde en Tanjé.

De jaartallen er op voorkomende loopen niet van 1749 tot 1795, maar van 1718 tot 1757. Wat voorts betreft de opmerking, dat deze Graveurs uit de school van Brunswijk waren, dit heeft geen zin. Beide genoemde kunstenaars vormden in die dagen hunne eigene school, welke tot tegen het eind dier eeuw, zoolang Houbraken leefde (1698 tot 1780) heeft voortgeduurd. — Het is niet boven, maar onder elk portret dat zich eene episode uit het leven des afgebeelden of eene allegorie op hen betrekkelijk, bevindt. Het formaat is folio. Deze portretten zijn overigens bij ons te lande geene zoo groote zeldzaamheid: de bekende afdrukken zijn allen nog schoon. Het komt ons dus niet vreemd voor dat het berigt uit Brussel ten slotte meldt, dat de gravure van de grootst mogelijke schoonheid is, en de platen weinig geleden hebben. Het was tot het eind der 18de eeuw toe, de eenige volledige reeks der portretten van de hoofdpersonen van dit hoogst aanzienlijk geslacht. Houbraken geene zonen nalatende, die de kunst bleven uitoefenen, zullen de platen na zijn dood (Tanjé was reeds 1761 overleden) zijn verkocht geworden.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 11den October, nº. 17, is bekrachtigd een door de Algemeene Hervormde Synode gearresteerd reglement op het hulppredikerschap in de Nederlandsche Hervormde Kerk. Volgens dat besluit, zullen de hulppredikers zijn *vaste* of *tijdelijke*. De eerstgemelde kunnen worden aangesteld in groote gemeenten, wier verzoek om vermeerdering van het getal Predikanten nog niet is ingewilligd, zoo mede voor nieuwe standplaatsen, waaraan nog geen vast predikants-traktement kan worden verzekerd. De *tijdelijke* hulppredikers zullen worden genomen voor Predikanten die, het zij door ongeneeselijke ongesteldheid, of ook door ouderdom, ongeschikt zijn, en in vacante gemeenten, voor welker belangen het openblijven der Ideraarsplaats, gedurende het jaar van gratie, of bij ontstaan verschil over de beroeping, bijzonder nadeelig zou kunnen werken, of waar anders een Predikant, door buitengewone omstandigheden, in de waarneming van zijne dienst verhinderd is, zonder dat de gemeente vacant is verklaard; zullende, in die gevallen, de gewone dienst der ringpredikanten worden aangevuld of vervangen door die der hulppredikers. Eindelijk zullen de *tijdelijke* hulppredikers kunnen worden gebruikt in bezwaarlijke combinatiën en in uitgestrekte dorpsgemeenten.

— Bij besluit van Z. M. van den 6den November ll. zal er eene som van *tien millioen gulden* 4 pCts. inschrijvingen, bij inschrijving worden geplaatst, om te worden verwisseld tegen gelijk kapitaal nationale schuld, rentende *vijf* ten honderd.

De inschrijving zal zijn opengesteld ten kantore van den Agent van het Ministerie van Financiën te Amsterdam, op Vrijdag den 29sten November 1844, van des voormiddags tien tot des namiddags drie ure. De prijs der kapitalen nationale schuld rentende *vier* ten honderd, met ingang van rente van den 1sten October 1844, ten gevolge van de voormelde deelneming uit te geven, wordt bepaald op *zeven en negentig en een vierde ten honderd* en wordt mitsdien voor elke te verwisselen ƒ 100 aan de deelnemers betaald ƒ 2.75 in geld, zonder vergoeding van eenig verschil in rente sedert den 1sten October 1844.

— Naar men vernoemt heeft Z. M., bij besluit van den 28ste October ll., gesupprimeerd de functiën van Secretaris bij het parket van den Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden, welke betrekking was komen te vaceren door het overlijden van den Heer A. Niemeyer.

's GRAVENHAGE, 8 November.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, den Kapitein bij de artillerie in Oost-Indië, K. G. Ewijk.

— Z. M. heeft bepaald, dat de Koloniale Raad der Nederlandsche West-Indische Koloniën tot wederopzeggens tóe zal zijn zaamgesteld uit: den Inspecteur van Nijverheid en Koloniën, den Procureur-Generaal, den Administrateur van Finantiën, den Commandeerenden Officier van het garnizoen en den Gouvernements-Secretaris.

— Men zegt, dat Z. M. de Koning het huis, bewoond door den Heer Nolthenius van Elsbroek, gelegen in het Noordeinde alhier, in de onmiddelijke nabijheid van 's Konings paleis, voor eene vrij aanzienlijke som zou hebben aangekocht. Men brengt dezen aankoop in verband met de bereids in werking zijnde of nog verder te beramen plannen van vergrooting en verfraaijing van H. D. paleis, waardoor aan zoo menig huishouden werk en brood verschaft is, nog wordt en waarschijnlijk nog voor een geruimen tijd de gelegenheid daartoe zal aangeboden worden.

— Gisteren nacht is alhier plotseling overleden de Heer Mr. C. E. van Doorveren, Ridder der orde van den Nederlandsche Leeuw, en lid van den Stedelijken Raad, vroeger Burgemeester dezer Residentie, een man, die in onderscheiden betrekkingen nuttig werkzaam was, en algemeen geacht en bemind werd.

— Men vernoemt dat de centrale afdeeling van de Tweede Kamer morgen ten half drie ure wederom over het vraagstuk van het Adres vergaderen zal, zoodat zij niet voor Maandag aanstaande haar rapport desweges zal kunnen uitbrengen. Men verzekert dat sommige Leden zouden gesteund zijn, om de zaak als afgedaan te beschouwen, en alzoo dit jaar in het geheel geen Adres aan te bieden; terwijl anderen van gevoelen zouden zijn, dat de Tweede Kamer alleen haar Adres aan den Koning zou doen aanbieden.

Morgen zullen ook de afdeelingen der Kamer bijeenkomen ter beraadslaging over de ontwerpen van wet, ten aanzien van het eerste boek van het Wetboek van Strafrecht, alsmede over de antwoorden der Regering, ten aanzien van onderscheidene voordragten, zullende de centrale afdeeling vergaderen over het ontwerp betrekkelijk de aflossing van 3 pCts. schuld.

— Men vernaalt alhier, dat de dinsdag den Eersten Kamer, die voor het adres van antwoord op de Troonrede gestemd hebben, waren: de Graaf Schimmelpenninck, de Baron Huyssen van Kattendyke en Mr. van Bles.

— Bij den Boekhandelaar B. H. Noordendorp alhier is uitgekomen: *Auswahl von Predigten der Berühmtesten Holländischen Kanzelredner, herausgegeben von D. E. G. Lagemann.* (Bloemlezing uit Leerredenen der beroemdste Hollandsche Kanselredenaars). Ieder die weet, hoezeer de Nederlandsche Taal- en Letterkunde in Duitschland geacht en verwaarloosd is, zal het denkbeeld van den Heer Lagemann toejuichen, om aan onze buren de meesterstukken van gewijde welsprekendheid te leeren kennen, welke zich in die verzameling bevinden. Volgens het oordeel van bevoegde regters, vereenigt de vertaling twee wezentlijke vereischten in zich, daar zij zich onderscheidt door de naauwgezetste getrouwheid en tegelijk door de sierlijkste gemakkelijkheid. De lezer vindt er de denkbeelden van de oorspronkelijke opstellers in al hunne zuiverheid en schoonheid van stijl in weder. Zulke pogingen om in den vreemde, de werken van onze uitstekende schrijvers en redenaars de hoogachting te verzekeren, die men hun verschuldigd is, verdienen bij allen, welke belang stellen in den bloei onzer Letterkunde, de erkentelijkheid en aanmoediging, welke haar onze verwachting den Heer Lagemann niet zullen ontgaan.

— Aan eene *Buitengewone Javasche Courant* van Maandag den 5den Augustus ontleenen wij de volgende

Publicatie: »Nademaal op heden alhier van den Resident van Soerabaya is ontvangen, het treurig berigt, dat Z. Exc. Mr. Pieter Merkus, Commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder van het Legioen van Eer van Frankrijk, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, Opperbevelhebber van Z. M. land- en zeemagt, benoorden de Kaap de Goede Hoop, aan de gevolgen der ziekte, waaraan hij sedert lang lijdende was, in den ochtend van den 2den dezer, aldaar in het residentiehuis te Simpang, is overleden, en dien ten gevolge, krachtens art. 3, van het reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië, (*Staatsblad*, 1836, nº. 48) de tijdelijke waarneming van deszelfs functiën op ons, als Vice-President van den Raad van Nederlandsch Indië is overgegaan, en door ons, na aflegging van den voorgeschre-

ven eed, aanvaard is, onder den titel van *Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.*

Zoo wordt daarvan bij deze openlijke aankondiging gedaan om te strekken tot informatie en narigt van alle departementen, autoriteiten, collegiën, civiele en militaire ambtenaren en ingezetenen, zonder onderscheid, vertrouwende de Vice-President, waarnemende Gouverneur-Generaal, dat hij, in de volvoering der gewigtige en moeijelijke pligten, waartoe hij zich onverwachts geroepen vindt, zal worden ondersteund door de ijverige en welwillende hulp en medewerking van goede, van alle 's lands dienaren in deze gewesten.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, op de gewone wijze, in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen worden gepubliceerd en geaffigeerd.

Gegeven te Batavia, den 5den Augustus 1844.

J. C. REYNST.

Ter ordonnantie van den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal,

De eerste Adjunct-Secretaris van het Gouvernement,

P. JEEKEL.

— In het in-officiël gedeelte van gemelde Courant leest men het volgende:

» Batavia, 5 Augustus 1844.

» Met een gevoel van diepe smart, wordt langs dezen weg mededeeling gedaan van het overlijden van Z. Exc. Mr. Pieter Merkus, Commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder der Fransche orde van het Legioen van Eer, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, Opperbevelhebber van Z. M. land- en zeemagt benoorden de Kaap de Goede Hoop.

» Sedert eenigen tijd was de ontslapene Landvoogd lijdende; doch hoopte men algemeen, dat de op den 13den Julij jl. van hier aangevangen zeereis met Z. M. stoomschip Bromo naar Soerabaya en om de zuid van Java, hem de vorige krachten en eene gewenschte gezondheid zoude teruggeven, totdat die hoop onherstelbaar verijdeld is, door het bovengemeld droevig sterfgeval, hetwelk plaats had op den huize Simpang, nabij Soerabaya, op Vrijdag den 2den dezer maand, des voormiddags ten ongeveer half elf ure.

» De Koning verliest in den overledene een' getrouw' dienaar, die gedurende eene reeks van jaren onderscheidene gewigtige en ervolle betrekkingen in deze gewesten heeft bekleed; — het Vaderland verliest in hem een' bestuurder, die deszelfs belangen met ijver en naauwgezetheid behartigde; — de Kolonie verliest in hem een regtschapen, braaf Landvoogd; — zijne om hem treurende gade en kinderen hebben door zijnen dood een' teederlievenden verzorger verloren; — zijne vrienden hebben eenen oprechten vriend minder en de wetenschappen treuren om het verlies van haren beschermer en voorstander.

» Het overlijden van dezen onzen Landvoogd, te midden van zijnen veelomvattenden, moeitevollen arbeid, wekt voorzeker gevoelens van ongeveinsden rouw in de harten der bewoners dezer gewesten. Zijne nagedachtenis zal bij ons in eere blijven; zijn naam zal waarlijk waarde in de geschiedrollen worden opgeteekend.

» Volgens uitdrukkelijke beschikking van den overledene, zou zijn stoffelijk overschot op de plaats van zijn overlijden moeten worden ter aarde besteld.

» Bij besluit van den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal, van den 5den Augustus was bepaald:

» Dat in geheel Nederlandsch Indië gedurende den tijd van *drie maanden* door alle Officieren en Europesche ambtenaren tot en met den rang van Commies, de rouw wegens het overlijden van Z. Ex. Mr. Pieter Merkus, in leven Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, zal worden aangenomen, en dat dezelve zal zijn, gedurende de eerste twee maanden of den grooten rouwtijd, voor de Officieren der land- en zeemagt en de ambtenaren, in costuum, een zwart floers om den linkerarm en aan den degen, en overigens buiten costuum, in het algemeen, een zwart floers om den hoed, benevens de kleeding in het zwart, bij bijzondere gelegenheden."

GRONINGEN, 5 November.

Op den 22sten October ll. is, in den tuin van den Landbouwer J. E. Piers, te Doezum, een knol of ruit *geëpt*, welke de verbazende zwaarte had van vijf Nederl. ponden en zes oncen, hebbende een' omvang ter lengte van negen palmen en zeven duimen. Dezelve is glad en digtgegroeid.

LEEUWARDEN, 6 November.

Met genoegen verneemt men, dat de vóór geruimen tijd door den Boekhandelaar Suringar aangekondigde uitgave van Mr. W. Bilderdijks *Ondergang der eerste wareld, met aanteekeningen en verhandelingen van* Mr. Is. da Costa, niet (gelijk te vreezen scheen) achterblijven, maar stellig voortgang hebben, en eerstdaags ter perse gelegd worden zal.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

CHINA.

MACAO, 1 Augustus.

De Keizerlijke Commissaris en Onder-Koning der Provincie Canton, Ki-Hig, is alhier aangekomen met een talrijk gevolg van Mandarijnen van alle rangen, om van den kant des Keizers te onderhandelen met den gevolmagtigden Afgevaardigde van de Vereenigde Staten, den Heer M. C. Cushing. Daags na zijne aankomst op het grondgebied van Macao, is Ki-Hig het eerst een bezoek gaan brengen aan den Amerikaanschen Gezant, bij welken hij drie uren heeft doorgebragt, minder in conferentie, dan wel op een feestmaal, in het midden der *houra's*! waarop de Amerikanen hem onthaald hebben; zonder te bedenken, dat de Chinesche deftigheid weinig voldaan zou zijn over die heftige en woeste betuigingen. Sedert dien dag zijn de bezoeken tusschen de twee gevolmagtigden zeer menigvuldig geweest en eindelijk heeft den Heer Cushing den 4den Julij bekend gemaakt, dat hij den 4den met den Keizerlijken Commissaris Ki-Hig een vredes- en handels-traktaat tusschen de Vereenigde Staten en China heeft gesloten.

EGYPTE.

ALEXANDRIE, 19 October.

Het is nog immer even stil zoowel in het staatkundige als in den handel. Mehemed-Ali is nog te Kaïro, maar maakt zich gereed tot een reisje naar Opper-Egypte. Met de stoomboot, die den 12den van Marseille was vertrokken, is de Heer Borghe, Bisschop van Agra in O. Indië, met tien zendelingen en zestien nonnen hier aangeland; hij zette bereids eergisteren zijne reis voort.

In Engelsche en Fransche bladen worden vele sprookjes verteld omtrent eenen afstand van Suez aan de Engelschen; wij kunnen niet begrijpen hoe men het Publiek zulke ongerijmde berigten kan opdisschen. Hoe zou Mehemed-Ali een aan het Turksche rijk behoorende landstreek naar zijn' wil kunnen afstaan. Engeland heeft dit naauwelijks verlangd. Er is nog geen post-verdrag met de Engelsche onderhandelaars tot stand gebragt; Artem Bey, Minister van den handel, heeft den voorslag gedaan om een post tusschen hier en Suez voor rekening der Egyptische regering op te rigten, en dezen onder beheer van een daartoe te benoemen ambtenaar te stellen, met wien dan de Engelsche onderhandelaar eene overeenkomst zou kunnen aangaan. — De van Beyrut aangekomen paketboot meldt het vertrek der Turksche vloot naar Marmariza. Alles heeft het aanzien van rust, van die rust welke een storm voorafgaat; de grondeigenaren houden hunne voortbrengselen, naar 't schijnt, achter sloten en grendels. Ibrahim Pacha heeft nog een grooten voorraad van koren, en van de nieuwe katoen heeft hij ook nog niets verkocht.

MAROKKO.

Berigten van de kust, den 23sten te Gibraltar aangebragt, melden, dat te Azimore het geheele land in staat van openbaren opstand is, en dat de Zoon des Keizers, die voor die plaats is gelegerd, zich in de onmogelijkheid ziende, om het Keizerlijk gezag te herstellen en de horden van Kabylen, welke, ten gevolge der laatste gebeurtenissen, opgestaan zijn, te beteugelen, in de noodzakelijkheid is nieuwe versterkingen te vragen, ten einde zich te kunnen staande houden tegen de meerdere magt, welke zijne stellingen bedreigt. Eene botsing was te vreezen, en de volgende tijdingen zouden gewis afgrijselijke bijzonderheden te melden hebben, aangezien de wijze waarop in dit land de oorlog gevoerd wordt.

— Volgens een Engelsch dagblad zou de Keizer van Marokko 20,000 dukaten gegeven hebben ter ondersteuning der mindere klassen, en vooral van de Israëlitische bevolking, welke veel schijnt geleden te hebben, ten gevolge van het bombardement van Tanger.

— Abd-el-Kader zou voortdurend te Tariffa eene schuilplaats vinden, te midden van de onbeschaafdste stammen, bewoners van woeste en bergachtige streken, waar de troepen of afgezondenen van den Keizer van Marokko hem niet kunnen bereiken.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 20 October.

De Porte heeft bepaald, dat de Christenen van den Libanon aan de Drusen zouden onderworpen blijven, het regt evenwel behoudende om te verhuizen. Een groot aantal huisgezinnen zou geen oogenblik twijfelen hun land te verlaten, zoo zij in de tegenwoordige omstandigheden hunne vaste goederen met eenig voordeel konden verkoopen. Doch daar dit onmogelijk is, zoo is het te verwachten, dat de onvergenoegdheid van de Christen-Maronieten op nieuw zal uitbarsten. Halil-Pacha voorziet dit; ook heeft hij de uitvoering der bevelen, welke hem van Konstantinopel zijn overgezonden, uitgesteld, tot hij nadere bevelen zal ontvangen hebben.

— Volgens de wetten, welke de troonsopvolging in Turkije regelen, zou de broeder van den tegenwoordigen Sultan, (hoewel deze laatste mannelijke kinderen heeft), na zijnen dood de Regering in handen krijgen. Die broeder, Abdul-Azis, is in 1828 geboren, van een sterk gestel; geheel het tegenbeeld van den Sultan, die zwak, vreesachtig en afhankelijk is. Abdul-Azis was het geliefde kind van Sultan Mahmoud, en roept zijnen grootvader Abdul-Hamid voor de verbeelding terug.

POLEN.

WARSCHAU, 24 October.

Zoo als in der tijd gemeld is, was er in Augustus 1843 eene geheime staatkundige verbindtenis ontdekt, ten gevolge waarvan vele personen in hechtenis waren genomen. De tot het onderzoek dezer zaak benoemde commissie heeft thans, nadat zij de onschuldig bevondenen op vrije voeten had doen stellen, 22 personen aan deelneming in die verbindtenis schuldig verklaard. Vier hunner zijn tot levenslangen dwangarbeid in de Siberische bergwerken veroordeeld. Voorts nog achttien anderen tot denzelfden dwangarbeid, maar slechts voor den tijd van tien jaren.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 21 October.

De Koning en Koningin zijn op hunne reis in de noordelijke gewesten des Koningrijks, overal met grooten geestdrift ontvangen. Het geringe militaire geleide, drie Adjudanten en vier Gendarmen, welke de Koning had medegenomen, bewijst hoe veilig hij zich in het midden zijner onderdanen bevindt, en welke populariteit zijn naam geniet.

De Grieksche afgevaardigden houden zich nog bezig met het onderzoek der

geloofsbrieven, welke bij de ongehoorde onregelmatigheden in de verkiezingen tot hevige woordenwisselingen aanleiding geven. Men kan niet ontkennen dat Kolettis met zijn rustig, bescheiden en beraden voorkomen, meer dan ieder ander in staat is om de driften te beteugelen, welke reeds meer dan eens op het punt waren, om vooral tegen de Candidaten van het gevallen ministerie uit te barsten. Kolettis wist tot hiertoe de uitkomst der beraadslagingen met zijn streven naar bemiddeling redelijk wel in overeenstemming te brengen. — Van de met veel ophef in Engelsche berigten vermelde zeeroverijen wist men te Athene niets en verwonderde men zich dat zulke ongeloofelijke verhalen ingang vonden.

ZWEDEN.

STOKHOLM, 22 October.

De adel heeft voor eenige dagen een schitterend feest gegeven. Nooit heeft men een dergelijk in Zweden gezien, en dit is ligt te begrijpen: de rijkste eigenaar van Zweden, Graaf M. Degur, [de Geer?] had verklaard, dat hij al die onkosten op zich nam, die niet door de inschrijvingen zouden kunnen gedekt worden. De Koning en de Koninklijke familie woonden dit feest bij, waarop niet minder dan 1,100 genoodigden waren.

SPANJE.

MADRID, 31 October.

Een voorstel van den Heer Isturitz, in de Kamer van Afgevaardigden, om de beraadslagingen over de herziening der Constitutie tot een anden tijd uit te stellen, was met 124 tegen 26 stemmen verworpen.

Ook is een amendement van Posada, om alle verandering in de Constitutie als eene omwenteling in den Staat te verklaren, met 138 tegen 2 stemmen verworpen.

— De Commissie tot onderzoek van de voorgestelde veranderingen in de Constitutie, heeft de paragraaf betreffende het huwelijk van de Koningin aldus gewijzigd: De Koning en zijn opvolger kunnen geen huwelijk aangaan met eenigen persoon, die door de Cortes van de troonsopvolging is uitgesloten. — Don Carlos en zijne kinderen zijn onder deze laatsten begrepen.

— De Generaal Prim, verdacht van deel te hebben aan de laatste zamenzwering en als zoodanig in hechtenis genomen, moet zijne schuld reeds bekend hebben en zal waarschijnlijk ter dood veroordeeld worden. — De vier te Barcelona ter dood veroordeelde personen hebben hunne straf reeds ondergaan.

— De zelfmoorden vermenigvuldigen zich te Madrid; den 29sten waren er drie lijken van zelfmoordenaars gevonden.

ITALIE.

ROME, 20 October.

Koning Lodewijk Philips heeft aan den Paus twee rijk bewerkte vooswerpen uit de Koninklijke fabrijken van Sevres en Gobelins ten geschenk gegeven, voorstellende het een: eene copie van het beroemde schilderstuk van Raphaël: *de Heilige familie*, bewerkt op porcelein door Mevrouw Jacotot. Het ander is een tapijtwerk, voorstellende: St. Steven, met zijne beide handen den palm der martelaars op zijne borst drukkende. De Paus is er zeer te vrede over geweest, en heeft het publiek tot bezigtiging der voorwerpen toegelaten, vóór ze in zijne verzameling van kostbare werken te plaatsen.

NAPELS, 18 October.

De Hertog van Aumale wordt den 20sten November hier verwacht, daar de voltrekking van het huwelijk op den 25sten bepaald is.

— De oogst der olijven is in ons land gunstig uitgevallen; ook is de zijdeoogst zeer voordeelig, de wijnlezing allerrijkst, ten gevolge waarvan de prijzen van wijn en brandewijn gedaald zijn.

PRUISSEN.

BERLIJN, 6 November.

De thans alhier geslotene tentoonstelling heeft het grootste bewijs opgeleverd, wat de krachten der Duitsche nijverheid vermogen. Door 3,053 personen toch waren bijna 52,000 voorwerpen van verschillenden aard ingezonden, welke met de voortbrengselen in onderscheiden vakken uit andere landen niet alleen kunnen wedijveren, maar volgens de onpartijdige uitspraak van bevoegde regters, boven dezelve de voorkeur verdienen. Ruim 242,000 personen hebben de tentoonstelling bezocht, en 36,000 thl. entrée-geld betaald; de onkosten beloopen 16,000 thl.; 80,000 aandeelen zijn genomen in de geopende loterij; de koninklijke familie heeft voor eene waarde van 52,000 thl. aan voorwerpen aangekocht, bijzondere personen voor 160,000, de bestellingen niet medegerekend.

— In Moravie en Oostenrijksch Silezië heerscht eene pestziekte onder het vee, die vele beesten wegsleept; aan de Pruissische grenzen zijn gestrenge maatregelen genomen, om die ziekte te weren.

ELBERFELD, 30 October.

Men klaagt hier zeer over de kwellende formaliteiten, aan welke het genot der verminderde invoerregten voor katoenen; en katoenen met zijde vermengde goederen, uit het Zoll-verein naar België ingevoerd wordende, verbonden zijn en zeer tot nadeel van den handel strekken.

MANNHEIM, 4 November.

De tijding, onlangs medegedeeld, dat Holland den wensch zou hebben te kennen gegeven, om met het Zollverein wegens een handels-verdrag onderhandelingen aan te knoopen, wordt niet alleen door bijzondere brieven uit Berlijn, maar ook door de dagbladen bevestigd. De Koning van Holland zou zich deswege persoonlijk tot den Koning van Pruissen gewend hebben. Onder de voorstellen, welke van den kant van Holland gedaan worden, is, naar men verzekert, ook een, betreffende de vrijheid van de Rijnscheepvaart.

HANOVER.

HANOVER, 29 October.

Vóór 3 jaren werd hier een metselaar Bodenstadt, wegens brandstichting, ter dood veroordeeld, welke straf echter in 20 jaren tuchthuisstraf werd veranderd, ofschoon de beschuldigde, die eerst de misdaad had bekend, die later altijd heeft geloochend. Vijf weken geleden heeft zich nu een meisje bij de policie aangediend, gewoond hebbende in het huis, waar de brand had plaats gehad, zich zelve als de aanlegster aangevende. De wroeging van haar geweten had haar eindelijk genoopt de zaak bekend te maken. Het proces zal nu op nieuw behandeld worden.

ENGELAND.

LONDEN, 5 November.

Het beroemde muzijkwerk van J. Haydn, *de Schepping*, is ll. Vrijdag in het gebouw der groote Opera door eene vereeniging van 500 der beroemdste toonkunstenaars dezer hoofdstad uitgevoerd.

— Van den 30sten October tot den 3den dezer heeft zwaar stormweder op onze kusten gewoed, en niet minder dan 43 vaartuigen hebben daardoor schipbreuk geleden. — Ook heeft ll. Vrijdag en Zaturdag een zware storm op de Iersche kusten gewoed; veel schade is daardoor aan groote en kleine vaartuigen aangerigt en vele menschen zijn omgekomen.

— De dag van heden was een der donkerste, dien wij in lang beleefd hebben. Te negen ure des morgens was er een zware mist, die wel om elf ure optrok, doch te twaalf ure veel dikker nederviel, zoodat het daglicht geheel verduisterde en men overal het gazlicht moest opsteken. De stoombooten werden daardoor verhinderd de rivier op- of af te komen en de zeilschepen moesten de grootste voorzigtigheid in acht nemen.

— Graaf Rosse heeft bij de jongste vergadering der Britsche vereeniging tot bevordering van de wetenschappen, eene voorlezing over de door hem vervaardigde reus-teleskoop gehouden, waaraan hij sinds 1826 heeft laten werken, en welke de schoonste vruchten voor de sterrekunde belooft. Hij schilderde de groote en veelvuldige hindernissen af, die bij de uitvoering derzelve te overwinnen waren. Door deze teleskoop heeft men reeds bemerkt, dat vele vermeende nevelvlakken, sterren zijn; in andere heeft men nieuwe sterren en andere nieuwe eigenschappen ontdekt. Graaf Rosse legde te gelijk tekeningen der nevelvlakken voor, zoo als Herschel ze ontdekt heeft, en zoo als dezelve door zijne teleskoop gezien worden.

— De rijk geladen Engelsche brik Pomona van Glasgow naar Kingstown (Jamaica) is omstreeks het laatst van Augustus in de golf van Florida geplunderd en de geheele manschap omgebragt.

— Tegen den Gouverneur Generaal van Britsch Indië, die eerst onlangs op zijne bestemming was aangekomen, is een sluipmoord ondernomen, waarvan zijn Adjudant, de Heer Wood bijna het slagtoffer geworden was. Twee militairen, dezen voor den Gouverneur nemende, hebben op hem geschoten; de kogel is door zijnen hoed gegaan en hij werd slechts ligt aan den slaap van het hoofd gewond.

— Te Cork is, door de weduwe van Kapitein Robert, laatstelijk Gezagvoeder op de in Maart 1841 vermiste en ongetwijfeld verongelukte stoomboot President, een fraai gedenkteeken voor dien verdienstelijken zeeman opgerigt, die de eerste geweest is onder wiens commando eene stoomboot den Atlantischen Oceaan is overgestoken.

OLDHAM, 31 October.

Alhier is een groot gedeelte eener uitgebreide spinnerij, welke pas gebouwd was, des namiddags ten half vier ure ingestort, al de werklieden onder de puin begravende. Ten half negen waren reeds veertien lijken onder de puin weggehaald. Men kent het juiste getal der dooden nog niet, maar schat het op 30 à 40.

BELGIE.

BRUSSEL, 6 November.

Men heeft gisteren in de kamer zeer verwonderd geweest van twee dingen. Vooreerst, van in 't begin als de zitting geopend werd, waren er waskeersen aengesteken op de openbare zitplaatsen en op verscheidene lessenaren der leden van de kamer. Ten tweede, zag men een heer met eenen grooten baerd op de bank zitten nevens de plaets waer gewoonelyk de heeren Meeus en De Brouckere zitten. Iedereen vroeg, maer waerom branden die waskeersen? Is het geen verwyt aen de kamer doen dan te veronderstellen dat zy niet genoeg *verlicht* is? En dan wat is dit voor een nieuwe afgeveerdigde? Zie hier het geheim der zaek. Sedert lang kloegen (klaagden) de vertegenwoordigers over de togten, die hun vallingen (zinkings) doen krijgen. De nieuwe afgeveerdigde is eenvoudig een ingenieur, die gelast is om daerin te voorzien, en de aengesteken waskeersen zyn bestemd om hem de gaten te doen kennen van waer de wind komt. (*Vlaemsch België.*)

— De Regering van Verviers, welke de voorstelling van den *Tartufe* vóór 8 dagen verboden had, heeft dezelve thans toegestaan en is de voorstelling daarvan den 6den in de beste orde, onder eenen grooten toevloed van aanschouwers, uitgevoerd.

ANTWERPEN, 6 November.

Dezer dagen hebben wy alhier in het kabinet van eenen onzer beste liefhebbers de dry *papieren* stukken gezien, waervan de Heer de Jonge gewaegt. Die van 't Koninklyke Kabinet in den Haeg, hebben dus opgehouden met de

conige te zyn. De dry *papieren munten* blyven niet te min hunne plaets bekleeden onder de raerste stukken der nederlandsche numismatiek.

— In de: *Notice sur le cabinet des médailles et de pierres gravées de S. M. le Roi des Pays-Bas*, in 1823, door den Heer J. C. de Jonge, in den Haeg uitgegeven, leest men bladz. 71:

»28 Verscheidene Noodmunten van Leyden, waeronder er dry *in papier* van de grootste zeldzaemheid; twee er van worden beschreven by van Loon, t. 1, bladz. 188, N°. 1 en 2, Holl. uitg.; eene derde van dezelfde grootte is onuitgegeven.

»Hoc libertatis ergo 1574, staende leeuw houdende eenen schild met de wapens van Leyden en den standaert der vryheid.« (*Vlaemsch Belgie*).

[De onbekende aanteekenaar op Severinus *belegering en ontzet van Leyden*, bewceert, dat de noodmunten door van Loon aangehaald, niet oorspronkelijk worden gevonden, waaruit dus derzelver hooge zeldzaamheid blijkt].

— Men schrijft uit Thourout, 3 November:

Bij M. Mestdagh, Burgemeester en Landman te Gits, is er thans een door hem gekweekte monster-aardappel, wegende elf pond, te zien.

STADS BERIGT.

De persoon van ABRAHAM SEREIJN, gepasporteerd militair, wordt verzocht zich ter Stads Secretarie te vervoegen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Privaat.

Den 8sten November de Heer P. Fuhri, van Rotterdam, in de Medicijnen, na verdedigihg zijner Dissertatie: *de Nicotiana.*

UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 6den November de Heer W. F. H. Wassenaer tot Catwyck, van Nijmegen, met Theses.

Dienzelfden dag de Heer W. F. E. Spiering, van Tiel, met Theses.

ADVERTENTIEN.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming ons betoond bij het smarlijk verlies onzer oudste Dochter, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.

LEYDEN, J. HOLTZ.
7 November 1844. A. M. HOLTZ, Geb. RIJK.

De Ondergeteekende bedankt langs dezen weg voor de menigvuldige blijken van deelneming, hem bij de bevalling zijner Echtgenoot betoond.

LEYDEN, Dr. F. DOZY.
9 November 1844.

De Ondergeteekende bedankt langs dezen weg voor de menigvuldige blijken van deelneming, hem bij de bevalling zijner Echtgenoot betoond.

LEYDEN, J. BAERTO.
9 November 1844.

Aan de Inschrijvers in de 3 pCts. Leening, ten Kantore van de Ondergeteekenden, wordt berigt, dat de RECEPISSEN, tegen teruggave der QUITANTIEN, verkrijgbaar zijn.

LEZWIJN & EIGEMAN.
Leyden, 9 *November* 1844.

De Plaatselijke School-Commissie berigt, dat de school, opgerigt in de gewezen Baai-Hal, den 1sten November is geopend, met authorisatie der Stedelijke Regering. Uit de verschillende armbesturen namen Gecommitteerden deel aan deze eenvoudige, maar belangrijke plegtigheid, welke werd opgeluisterd door de tegenwoordigheid van Edel-Achtbare Heeren Burgemeester, Wethouders en Raden dezer Stad.

Reeds hebben de lessen voor de schooljeugd, op de dagschool, een aanvang genomen. De oproeping der Plaatselijke School-Commissie tot deelneming aan het onderwijs in de herhaling-school, heeft aanvankelijk een goed gevolg gehad, zoodat ook met laatstgenoemd onderwijs een aanvang zal worden gemaakt.

Zij die, voor zich zelven, of voor hunne onderhoorigen, deelvan het herhalingsonderwijs verlangen, kunnen zich aanmelden bij eene Commissie uit de Plaatselijke School-Commissie, welke, Dingsdag den 12den November, 's avonds ten 5 ure in de Stads-Gehoorzaal, belanghebbenden zal hooren, ten einde hun verlangen te bevredigen.

In naam der Plaatselijke School-Commissie,
Leyden, A. VERWEY Bz, *Voorzitter*.
9 *November* 1844. J. N. VAN PUTTKAMMER, *Secretaris*.

Bij deze heb ik de eer aan het geachte Publiek in Nederland kennis te geven, dat ik ter uitbreiding van mijne zaken, met goedkeuring van het Koninklijk Pruisische Gouvernement, *behalve mijne Affaire te* Rotterdam, *ook te* Keulen *eenen Boekhandel van Binnen- en Buitenlandsche Letterkunde heb gevestigd.* Een der hoofdoogmerken dezer onderneming is, om de Boeken en Tijdschriften uit het Zuiden van Duitschland regelregt en spoediger per Spoorwegen en Stoombooten dan op den gewonen ouden weg over Leipzig te kunnen leveren, en om alle belangrijke Hollandsche boekwerken meer direct binnenlands te verspreiden.

Daartoe neem ik de vrijheid, mijnen Boekhandel te ROTTERDAM en KEULEN voortdurend in de gunst van het geacht Publiek aan te beveelen. De mij opgedragene Commissien zullen steeds met den *meesten* spoed en tot civiele prijzen worden ten uitvoer gebragt. Voor Rotterdam heb ik Procuratie gegeven aan den Heer OTTO PETRI. Het aan mij geschonken vertrouwen zal ik bij voortduring dankbaar erkennen. Zoude ik aan een en ander mijner geëerde begunstigers bij gelegenheid in Duitschland van dienst kunnen wezen, zoo zal het met genoegen geschieden.

Keulen, A. BAEDEKER,
1 *November* 1844. Te Keulen, *Hoogstraat* N°. 134, en
» Rotterdam, *Hoofdsteeg*, N°. 117.

Op Vrijdag den 29sten November 1844, des voormiddags *ten elf* ure, zullen in het LOGEMENT aan den BURG binnen *Leyden*, Vrijwillig, *bij opbod en afslag*, worden Geveild en Verkocht:

N°. 1. Een ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, hebbende 3 Beneden- en 4 Boven-Kamers, Keuken, Kelder, Binnen-Plaats, Droog- en Turf-Zolder en verdere Gemakken, staande binnen *Leyden*, op den Ouden Singel omtrent de Mare, geteekend Wijk V, N°. 338. En N°. 2. Een DITO HUIS EN ERF, waarin sedert lange jaren de Affaire in *Tabak, Koffij en Thee* met goed succes is uitgeoefend, zijnde ingerigt en zeer geschikt tot *Winkelhuis*, hebbende 3 Beneden en 3 Boven-Kamers, groot Voorhuis, groote Keuken, Binnen-Plaats, Kelder, Zolders en verdere Gemakken, staande binnen *Leyden* op het Rapenburg, tegenover de Groenebrug, in Wijk IV, N°. 262.

Breeder bij billetten omschreven, en kunnende worden bezigtigd: N. 1, daags voor en op den dag der Verkooping, tusschen 10 en 3 ure; en N°. 2, op Dingsdag en Donderdag van iedere week, vóór de Verkooping, tusschen 11 en 2 hre, mits vooraf bij de bewoners belet vragende.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris A. B. BARKEY Nz, te *Leyden*.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag, 9 *November* 1844.

Oude Witte-Tarwe van *f* 8.20 tot *f* 8.50. Nieuwe Witte Tarwe *f* 6.00 tot *f* 7.50. Oude Rogge *f* 5.40 tot *f* 5.60. Nieuwe Rogge *f* 4.80 tot *f* 5.20. Nieuwe Gerst *f* 4.10 tot *f* 4.30. Haver *f* 2.50 tot *f* 3.30. Paardeboonen *f* 4.80 tot *f* 5.10. Duiveboonen *f* 6.00 tot *f* 6.20. Koolzaad *f* 8.50 tot *f* 10.20.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.

Zaturdag, 9 *November* 1844. Van 27 tot 33 Gulden.

Prijs-Courant der Effecten.

ZATURDAG 9 NOVEMBER ten 4 ure.

			Laagste koers.	Hoogste koers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld:		à 2½ pCt.	62⅝	62⅝
Dito	dito	» 3 »	75⅛	75⅝
Dito	dito op resc.	» 3 »		
Dito	dito.	» 5 »		99 1/16
O. K. Leening.		» 2½ »		
Dito.		» 4 »	97	
Amortisatie Syndicaat.		» 4½ »	99⅛	
Dito	dito	» 3½ »	89⅝	90
Handel-Maatschappij.		» 4½ »	116⅝	
Nieuwe	dito.	» 4½ »		
Haarlemmermeer.		» 5 »		
Aandeelen Rijn-Spoorweg.		» 4½ »		102¼
Aandeelen Holl. Spoorweg Maatschappij.		»		
SPANJE, Leening bij Ardoin van 85 £.		» 5 »		22 1/16
Dito bij dito, onbep. stukken.		» 5 »	20⅛	
Dito.		» 5 »	35⅝	
Coupons Ardoins.		»		
Passive.		»		
PORTUGAL, te Londen.		» 2½ »	55	55⅛
DENEMARKEN, Oblig. te Londen.		» 3 »		
RUSLAND, Oblig. HOPE 1798 en 1816.		» 5 »	107⅛	108
Dito dito 1828 en 1829.		» 5 »	107¾	
Cert. bij dito 1831 en 1833.		» 5 »	99⅛	
Dito bij HOPE.		» 4 »	92	
Dito bij STIEGLITZ & C°.		» 4 »	91	
Certificaten te Hamburg.		» 5 »		
Inschrijving in Assign.		» 6 »		
Certificaten van dito.		» 6 »		
POLEN, Aandeelen met Loting.		fl. 300 *f*		
Dito	dito.	» 500 »	166⅛	
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank.		à 5 pCt.		
Idem.		» 4 »		
Oblig. Metalliek.		» 5 »	109⅛	
Idem.		» 2½ »		
Aandeelen 28 Mei 1834.		*f* 500 *f*		
Idem 1 April 1839.		» 250 »		
NAPELS, Certif. Adm.		à 5 pCt.		
BRAZILIE, Idem.		» 5 »		
AMERIKA,		» 6 »		
Dito.		» 5 »		
Dito Bankaktien.		» 5 »		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.